

[Bertel Haarder.]

høj grad lader særinteresserne planlægge for sig selv, og når folketinget kommer til at vedtage love, som det samme folketing senere ikke vil betale.

Bare at finansiere den offentlige sektor, vi har, vil betyde et stærkt stigende skattetryk i fremtiden, også selv om vi standser alle nybyggerier. Vi er for længst kommet i den situation, at hvis vi vil have reformer ét sted, så skal det modvirkes af besparelser andetsteds.

Derfor er det spild af tid — og selvfølgelig også spild af samfundets ressourcer og centraladministrationens arbejdskraft — hvis man fortsætter med at nedsætte arbejdsudvalg og kommissioner, uden at politikerne forinden har taget stilling til det fundamentale politiske valg, som skal træffes, nemlig spørgsmålet: hvor meget har man egentlig tænkt sig at tilgodese det pågældende område i forhold til andre områder? Hvor har man tænkt sig, at der eventuelt i stedet for skulle spares? Eller kunne det tænkes, at man egentlig skulle have en dæmpning for at tilgodese andre behov i samfundet, som man jo gør ved at sænke skatterne? Dette fundamentale politiske valg slipper man ikke uden om ved at nedsætte et sagkyndigt udvalg, som er sagkyndigt på et lille hjørne af samfundet. De pågældende vil have et helt naturligt ønske om, at man skal tilgodese netop dette område med flere bevillinger, fordi de ser de ubegrænsede behov, der er, men hver gang de bliver tilgodeset, så vil det jo ske på bekostning af andre behov i samfundet. Det valg, som skal træffes dér, er det politiske valg, som man ikke slipper uden om, og derfor er det, jeg spørger statsministeren, om han vil love, at der i fremtiden ikke bliver spildt tid med at udarbejde rapporter og betænkninger i kommissioner og udvalg, hvorom man på forhånd kan sige, at det har vi på ingen måde råd til, og hvor det derfor ender med at være spildt arbejde.

Statsministeren (*Anker Jørgensen*):

Det er min opfattelse, at det spørgsmål, som hr. Bertel Haarder her har stillet, vedrører et vældig centralt problem, nemlig spørgsmålet om de retningslinjer, vi udstikker for lovforberedende udvalgs og kommis-

sioners arbejde, om dette grundlag er tilfredsstillende. Som det er bekendt, og som det også fremgår af det, hr. Bertel Haarder sagde, er der her i landet tradition for, at vi giver et udvalg et relativt kortfattet, men relativt bredt kommissorium. Begrundelsen herfor er jo, at udvalgene skal være frit stillet i deres overvejelser om, hvilken løsning de skal komme frem til vedrørende det problem, som de er sat til at løse. Det er den fremgangsmåde, man hidtil har fundet mest hensigtsmæssig.

I andre lande finder man jo eksempler på den modsatte fremgangsmåde. Man giver dér — i nogle lande i hvert fald — et detaljeret kommissorium, som kun levner et udvalg en begrænset mulighed, et begrænset spillerum for løsning af den opgave, som de er sat til. Om nu den ene eller den anden fremgangsmåde er den eneste rigtige, det mener jeg ikke det vil være rigtigt at tage stilling til i dag, men jeg vil pege på, at problemet har en nøje sammenhæng med det mere omfattende spørgsmål om det offentlige planlægning af sine aktiviteter.

Jeg kan sige, at spørgsmålet i høj grad har regeringens bevågenhed. Jeg kan f. eks. henvise til, at den tidligere regering under min ledelse i januar 1973 nedsatte et udvalg, som netop skulle se på den offentlige planlægning. Udvalget skulle dels se på tilrettelægningen af de enkelte ministeriers planlægning og dels stille forslag om den administrative tilrettelæggelse af den sammenfattende planlægning. Dette udvalg er i dag meget langt fremme med sit arbejde, og det er mig bekendt, at man også har beskæftiget sig med, hvad man kan kalde affattelse af direktiver for lovforberedende udvalgsarbejde. Jeg mener altså, at vi bør afvente resultatet af udvalgets arbejde, før vi indlader os på en nærmere vurdering af, om det er hensigtsmæssigt at ændre den hidtidige praksis for udformning af kommissorier.

Jeg gør opmærksom på, at uanset hvorledes man affatter udvalgets kommissorium, så skal det lovforslag, der fremsættes som resultat af udvalgets arbejde, allerede efter gældende regler også indeholde en vurdering af lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser. I øvrigt også noget, som vi arbejdede med under den forrige regering. Hvis der er mangler ved denne vurdering, ja, så vil det jo være op til folketinget og